

אגף מו"פ ניסויים ויוזמות,

משרד החינוך.

מהדורה ראשונה

19.6.2020

כ"ז בסיוון תש"פ

אמ;לק הוא ביטוי סלנג באינטרנט, ראשי תיבות של

”ארוך מדי; לא קראתי”.

שימוש רב נעשה בו על מנת להציג את חוסר רצונם של הקוראים להתאמץ בקריאה ובקשתם לתקציר הדברים.

סקופ הוא מונח בעיתונאות המציין ידיעה חדשותית

מקורית, חשובה, מפתיעה או מרעישה שנחשפה באופן בלעדי על ידי גורם עיתונאי כלשהו.

מדובר בחדשות אשר סביר להניח שיעניינו מספר רב של אנשים ועשויות להיות כאלו המלמדות על הבט חדש לגבי אירוע חדשותי אשר ידוע זה מכבר

scope הוא תחום, אזור הנמצא בתוך גבול מוגדר

מסוים מוחשי או תיאורטי כמו תחום ידע - ובמקרה שלנו, חינוך.

על כן, **סקופ**

מגזין קצר וחדשני בתחום החינוך

קצת דברי פתיחה, בכל זאת – מהדורה ראשונה.

אהלן,

שמי אלון ואני חלק מאגף המו"פ (מחקר ופיתוח) ניסויים ויוזמות במשרד החינוך.

למי שאינו מכיר, האגף מופקד על מחקר מגמות בחינוך, פיתוח ותיקוף מודלים חדשניים בחינוך.

אז לשם מה התכנסנו? אגף מו"פ אוסף מהשטח ידע נפלא

ואין סופי באמצעות יוזמות וניסויים שונים בתחומים רבים ומחבר אותו למגמות עתיד. הידע הזה הוא שלכם – אנחנו נגיש לכם באופן קליל, זמיש, ואינטראקטיבי באמצעות פלטפורמה זמינה בהישג יד של כל אחת ואחד מכם – WhatsApp.

מידי שבוע נבחר נושא ונציג סביבו, מחקרים, התנסויות, כלים ועוד. ותוכלו להחשף לתכנים וידע רלוונטים לחינוך בימינו, משמע, לכולנו.

בעולם של הצפת ידע ומידע, לא נרצה להעמיס עליכם, לכן פתחתי בביטוי אמ;לק – המגזין יוגש ויקרא בנגיעות (או בשפתנו "ביסים קטנים") – כתבות קצרות בצורות שונות.

מתרגשים מאוד ומאחלים לכם בצבוץ נעים...

ושבת שלום (:

אז בקיצור, מה מחכה לי פה?

כל כותרת היא קישור לעמוד המתאים

הנושא השבועי

מה זה בכלל?

תקציר

איך זה קשור לחינוך?

ואיך עושים את זה בעולם?

יש לכם דוגמא מקומית?

יש לכם מחקר?

עם מה זה עוד משתלב?

יש עוד דוגמא?

איפה אני יכולה ללמוד עוד?

Hybrid

למידה משולבת

151 מילים על המושג

'היברידי'

ד"ר איריס פינטו אגף מו"פ

זמן קריאה 2 דקות

היברידי – משמע **"הכלאה"** או **"בן כלאיים"** נוצר בעולם ההלניסטי, שתיאר יצורים מיתולוגיים כמו בתולת ים (שילוב דג ואישה) ופגסוס (שילוב סוס וציפור). כיום הכוונה לתוצרים המשלבים את יתרונות הרכיבים שלהם, ולרוב מציעים יתרונות חדשים ומפתיעים.

מנוע היברידי המשלב חשמל עם בנזין, מציע **חיסכון בדלק**. הכלאה של עץ פרי עם עץ עמיד למזיקים, יוצר **עץ מניב העמיד למזיקים**. בנקאות היברידית, מציעה שירות המשלב **יחס אישי וטכנולוגיה**. ורפואה היברידית, משלבת **רפואה דיגיטלית וקהילתית**, ומציעה מגוון אפשרויות לקשר עם הרופא.

"חינוך ולמידה היברידית" מציעים איזון בין "למידה ביתית" ו"בית ספרית" (למידה משולבת)

המזמנת (לפי הזוג עוז), שילוב חוויות חברתיות וערוצי למידה שונים: מפגשים כיתתיים, סיורים, סימולציות, משחקים ועוד.

עובד היברידי, מפגין ידע ויכולת במגוון תחומי פעילות, כגון: אנשים, עסקים וטכנולוגיה.

פיתוח עובד היברידי דורש הכשרה מרובת התמחויות (מולטי-דיסציפלינריות) (קומבינציה של 5-7 תחומים) והכשרה אנטי-דיסציפלינרית המשלבת תחומים סותרים: חשמל שהוא פיזיקה, וגם ביולוגיה, מחשבים ומשפט, כלכלה עם ספרות או עם הנדסת חשמל, מתמטיקה עם ביוטכנולוגיה...

זוכרים את הרעיון?

קריאה קצרה.

המוח שלנו התרגל לקפוץ מדבר לדבר.

אז אנחנו נשארים באותו נושא, אבל

מרעננים את אופן הקריאה. הנה לכם

היברידיות (בקיצור)

(לחצו על הכיתוב לפתיחה)

זמן קריאה 3 דקות

125 מילים על למידה משולבת (היברידית)

ליאת צבירן, אגף מו"פ

למידה משולבת הינה שילוב מיטבי בין למידה בכל מקום (כולל מקוונת) ובין למידה פנים מול פנים בכתה. שילוב זה תומך בהתפתחות פעלנות לומד, ומקדם למידה עצמאית ומותאמת אישית בהיבטי זמן, מקום, אופן, ונתיב הלמידה.

בעקבות השפעת מגפת הקורונה על תחום החינוך, והרצון לבחון מענים אשר יתמכו בקיום תהליך חינוך רציף, איכותי ומותאם על פני ובמסגרת מצבי שגרה, חירום ומצבי ביניים, כתבנו סקירה בנושא גישת הלמידה המשולבת (היברידית) עבור אגף בכיר לאסטרטגיה במשרד החינוך.

המסמך מתייחס למטרותיה, יתרונותיה ואתגריה של הגישה כולל תיאור של מודלים ליישום, בחינה של האקוסיסטם הנדרש לקיום הגישה, ותיאור של תהליך יישום אפשרי עבור בתי ספר.

גישת הלמידה המשולבת מדגישה את תפקידו של המורה כמלווה, מתווך למידה ומנטור. ביצירת תהליך למידה מותאם אישי מסתמך המורה על תובנות המופקות ממידע הקשור לתהליך הלמידה.

והנה לכם הדו"ח!

(לחצו פה)

אז תכל'ס, איך זה עובד?

בבית הספר Poudre Global Academy במדינת קולרדו בארה"ב התלמידים לומדים בלימודים מקוונים מביתם שלושה ימים בשבוע, ומגיעים לבית הספר ליומיים בשבוע.

היקף
הלמידה
המקוונת

כ-60% מכלל הלמידה של תלמידים בכיתות א'-ח'
כ-80% מכלל הלמידה של תלמידים בכיתות ט'-יב'

התלמידים נתמכים בלמידה המקוונת ע"י מאמני למידה (learning coaches). מאמנים אלו ניגשים למשימות המקוונות, יוצרים קשר עם מורים ומאשרים את עבודת התלמידים המתבצעת בבית. לטובת נושא זה, ב"ס מקיים תוכנית הכשרה למאמני למידה אשר מכשירה אותם לפעול באופן אפקטיבי. במקרים רבים, מאמן הלמידה הוא הורה. ב"ס מגדיר את עצמו כקהילה לומדת, בה מערכות יחסים הינם גורם מרכזי התורם להצלחתו של התלמיד.

אז תכל'ס, איך זה עובד? *המחשה

ככה נראית מערכת בית הספר לתלמידי א-יב:

שעות משרד ופעילויות נוספות	בבתי התלמידים	במסגרת בית הספר	
	למידה מקוונת של כלל התלמידים		יום שני
יום אומנות לתלמידי כיתות א'-ח'		- כלל התלמידים נוכחים	יום שלישי
שעות קבלה אופציונליות למורים בכיתות ו'- ח'	תלמידי כיתות א'- ח' בלמידה מקוונת	- תלמידי כיתות ט'-יב' נוכחים - פעילות העשרה ב-STEM ופעילות על ספר המחזור - מפגשי סגל בנוגע לקבוצות למידה כיתות א- ה'	יום רביעי
-שעות קבלה אופציונליות למורים בכיתות ט'-יב'	תלמידי ט'-יב' בלמידה מקוונת	תלמידי א'-ח' נוכחים	יום חמישי
-יום חינוך גופני עבור תלמידי א'- ח'	כלל התלמידים בלמידה מקוונת	-פיתוח מקצועי למורים, שיתופי פעולה ומפגשי סגל בנוגע לקבוצות למידה	יום שישי

מחברת מחברת

אבי גרצמן, יזם במסלול 'חממו"פ' ביחידת הפיתוח של אגף מו"פ

מי מאיתנו לא חבר באחת מהרשתות

החברתיות? אנחנו כותבים ברשתות טקסטים אישיים, מעלים תמונות, מגיבים לחברים, משתפים פוסטים, מאתרים מידע, מתכתבים, שותפים לקהילות בשלל תחומי עניין ועוד. על פי נתוני פייסבוק משנת 2019, 35 מיליון איש מעדכנים את הסטטוס ברשת מידי יום, משתמש פייסבוק נכנס לרשת בממוצע שמונה פעמים ביום ומבלה שם כ-20 דקות. אם אנחנו מבלים ברשת זמן כה רב ונעזרים בה לנהל שלל תחומי חיינו,

מדוע לא לנצל את הרשת החברתית ללמידה? יוזמת מחברת מחברת מבקשת לאמץ את היתרונות הרשת החברתית ועל בסיס זה לפתח פדגוגיה חדשנית.

היוזמה מאפשרת לקדם למידה שיתופית בסביבה בה חברי הכיתה מקושרים אחד לשני ולמורה. בסביבה השיתופית תוצרי הלמידה של החברים זמינים לכולם ופתוחים למשוב, תגובה וחיבור של ידע. הלמידה ברשת החברתית הופכת את התלמידים לפעילים יותר.

הסביבה הנוחה לשימוש מאפשרת לתלמיד לבחור את אופן הביטוי הנוח לו, לייצר תוכן מקורי או לאתר תוכן קיים ובעזרתו לקדם שיח חדש. אנחנו נוכל לראות שלל אמצעים בהם התלמידים יכולים לבטא את עצמם: טקסט, תמונה, וידיאו, סטורי, שיתוף, תגובה, או אימוג'י. הלמידה בסביבת הרשת החברתית פותחת בפני התלמידים גישה לזירת התרחשות אקטואלית-חברתית-תרבותית-כלכלית ולהכניס מידע זה אל הכיתה. התוצאה היא שיעור שיכול להתקיים מכל מקום המבוסס הן על קשרים חברתיים והן על עולמות התוכן של אותם קשרים.

היוזמה מפותחת בחטיבת הביניים שז"ר בכפר סבא.

זמן קריאה 2 דקות

למה זה טוב??

ממצאי ניסוי בו יושמה למידה משולבת הראו כי תלמידים בקבוצת הניסוי למדו יותר וכי ההשפעה לטובה המשמעותית ביותר הייתה עבור לומדים בעלי הישגים נמוכים.

בניסוי בו השתתפו 43 בתי ספר, 87 מורים ו-2,769 תלמידים, טייבו המורים את הוראתם בהתאם למידע שהונגש להם מכלי תוכנה הנקרא ASSISTments בו ביצעו התלמידים את שיעורי הבית במתמטיקה. התוכנה סיפקה ללומדים היזון חוזר ורמזים אשר תמכו בהתקדמותם, והמורים עברו הכשרה ואימון בהערכה מעצבת. ההשפעה על התלמידים נבדקה באמצעות מבחני סוף שנה. הניסוי נערך במדינת מיין שבארה"ב, בה ניתנים לתלמידי בתי הספר הציבוריים מחשבים ניידים לשימושם.

ניסוי זה מדגים כי גם יישום ממוקד של גישת הלמידה הממוקדת יכול להיות אפקטיבי עבור מורים ותלמידים. התנסות ראשונית מסוג זה יכולה לסייע לבית הספר להעריך מה הן התשתיות וההכשרות הנדרשות ליישום של גישה פדגוגית זו. בנוסף, ההתנסות הממוקדת עשויה להמחיש את התועלת בה ולעודד יישום מדורג ומתרחב של למידה משולבת בבית הספר.

מאמר להרחבה

**כבר ב 2016 הלמידה
ההיברידית הופיעה
בסקירת מגמות העתיד
שלנו.**

**מוזמנים להציץ, בטוחים
שתמצאו שם עוד מגמות
רלוונטיות רבות.**

(למעבר לחצו על הטקסט)

211 מילים על הקמת בית ספר היברידי

מענה למציאות משתנה בקהילת צפון של רשת אמי"ת

דקלה בר, מנהלת מתחם החדשנות של קהילת צפון, רשת אמי"ת מובילת היוזמה ללמידה היברידית בקהילה הצפונית ושותפה במיזם "חשיבה דרך מורכבות" במסגרת יחידת הפיתוח במסלול ה'חממו"פ'

הקהילה הצפונית של רשת אמי"ת מונה אחד-עשר תיכונים, מרוחקים זה מזה ובעלי מאפיינים שונים. השותפות הקהילתית בין בתי הספר מתבטאת, בין השאר, בגיבוש שפה רשתית ובתוכה קול ייחודי לכל מוסד. על בסיס שותפות זו וההזדמנות שנקרתה למערכת החינוך בתקופת משבר הקורונה, הוחלט להקים פלטפורמה דיגיטלית ארגונית, שתשרת את בתי הספר בשגרה ובמקביל למערכת השעות הקיימת. זו יוזמה חדשנית, המשקפת חשיבת עתיד ומתן מענים חינוכיים רלוונטיים בכל עת ובפרט בתקופה המחייבת מציאת פתרונות יצירתיים להוראה ולמידה מרחוק.

ביה"ס ההיברידי מאפשר לכל בתי הספר בקהילה להפוך לספקי תוכן דיגיטלי, ע"י הכשרת מורים להוראה מרחוק של מגמות, קורסים ותכני העשרה המוצעים לשאר בתי הספר ללא עלות. לפיכך, תפתחנה בפני התלמידים אפשרויות שהיו עד כה מעבר להישג ידם, אם בשל היעדר כוח אדם ואם בשל אילוצי תקציב. איגום משאבים זה ייצור מניפת תכנים ומנעד שיטות הוראה רחבים הרבה יותר, לצד חיבורים ושילובים בין צוותים ותלמידים שאינם תלויי מיקום.

בנוסף, אנו רואים בלמידה ההיברידית כר התנסות ושכלול מיומנויות עתיד כגון: כישורי לומד עצמאי – כפועל יוצא מניתוק הקשר בין מעשה הלמידה למיקומו הגיאוגרפי של הלומד, התמצאות בסביבה דיגיטלית – כחלק משימוש קבוע במדיה לצורך צמיחה אישית, ועוד.

בטווח הארוך יהפוך ביה"ס ההיברידי ליסוד מארגן של הסביבה החינוכית ע"י פתיחת שלל הקורסים הבית-ספרים לכלל תלמידי הקהילה, בעוד ההשתייכות החברתית והלווי האישי יישארו נחלתם ובאחריותם של מוסדות האם.

תאמינו או לא,

כנס מרחבים

היברידיים DIY

ממש עוד רגע!

מלא בכל טוב

לחצו לפרטים הרשמה!

נכון, אמרנו חינוך....

אבל יש עוד כמה דברים שכיף (וכדאי) לדבר עליהם.

ובסוף, הכל תמיד מגיע ונוגע * גם * לחינוך!

במקרה הזה, לא הלכנו רחוק בכלל (:

תראו איך חיבור בין שתי שפות

הצליח לייצר עולם עם פרספקטיבה

חדשה. (למעבר לחצו על הכיתוב)

רגע לקראת סיום

משתפים אתכם במה
שכבר הפך למסורת
שבועית באגף מו"פ

האזינו איתנו לשיר
לקראת שבת.

"ימים אחרים"

רמי קלינשטיין והלהקות

הצבאיות 2020

מילים: דותן ישראלי הלברייך

לחצו ותהנו...

**אז זהו... סיימנו
נתראה בשבוע הבא!**

**ובנתיים,
בואו נהיה בקשר...**

**רוצים לכתוב לנו באופן פרטי?
יש לנו דוא"ל**

**אפשר כמובן גם לוואטספ (ממש זה שקיבלתם
ממנו את סקופ)**

**ופתחנו גם קבוצת פייסבוק חדשה חדשה,
בה תוכלו לשתף גם אתם בידיעות שקשורות
לנושא השבועי. מוזמנים מאוד!**

**אפשר ורצוי לשתף כל פרט במגזין,
והכי טוב פשוט להעביר את כולו
לחברים וקולגות ולהזמין
להצטרף לרשימת התפוצה**

***קיבלתם את המגזין
ורוצים להצטרף גם?
לחצו פה**

ובשבוע הבא הולך
להיות...

דמי ששש

